

30. Aargang N° 18.

REDIGERET AF C. M. CHRISTENSEN

20. September 1930

STILLINGEN

I disse Dage udsendes Urafstemningsmateriale til Afdelingerne og derefter skulde Afstemningen være tilendebragt i Løbet af 14 Dage, og saaledes, at Resultatet kan ses i den første Halvdel af Oktober Maaned.

Efter det, der er gaaet forud for Afstemningen. Møder, Kongres m. m., skulde man antage, at alle Medlemmer havde klaret Stillingen for sig selv og dermed var paa det rene med, hvorvidt det var »Ja« eller »Nej«, der skulde staa paa Stemmesedlen.

Med det Materiale, der nu udsendes til Lokomotivmændene, følger en Redegørelse for Sagen, og vi skal ogsaa her fremsætte nogle Bemærkninger.

Det er maaske rigtigst at oplyse om, at de i en indsendt Artikel i vort sidste Nr. under Overskriften »Før Urafstemningen« fremsatte Bemærkninger om: »at man under en eventuel Generalstrejke kan blive *tvunget* til at gaa med til en Aktion« — er ganske urigtige, thi de til D. s. F. tilknyttede Organisationer kan ikke *tvinges* til at gaa med til en Strejke. Hvis en Henvendelse om noget saadant rettes til en Organisation, kan Forlangendet kun imødekommes, hvis Org. tiltræder det med $\frac{3}{4}$ Majoritet. — Det beror altsaa fuldstændig paa D. L. F., om den vil deltage eller ikke deltage i en saadan Situation. Endvidere skal vi gøre opmærksom paa et i en indsendt Artikel i Blad Nr. 16 under Overskriften »En Beslutning« fremsat Spørgsmaal. Den paagældende Indsender spørger: »Kan Hovedbestyrelsen oplyse, om nogen Organisation af Tjenestemænd overfor Stats-

magten nogensinde har vundet nogen Kamp for bedre Kaar ved Hjælp af Trusler om Strejke eller anden Modstand?«

Indsenderen spørger paa en Maade, som var der fremsat Udtalelser om, at det var Hensigten efter en Indmeldelse at gøre Brug af saadanne Midler. Der er ingen af de ansvarlige Ledere, der tænker paa at strejke i større Omfang end hidtil. Og da Hovedbestyrelsen ingen Tanker har i saa Henseende, har den ikke givet sig af med at foranstalte den ønskede Undersøgelse.

Medlemmerne skal ikke af de i de omhandlede Artikler fremsatte Udtalelser lade sig forlede til at tro, at der for Fremtiden skal føres en saa skrap Krigsførelse, vi vil gaa ud fra, at Medlemmerne i saa Henseende ikke vil mærke nogen Forandring i de hidtil anvendte Metoder. Der er altsaa slet ingen Fare paa Færde.

Men naar der saaledes ikke i større Omfang end hidtil skal bruges skarpe Midler for at naa bedre Resultater, hvad er saa Mening.

Meningen er den, at vi ved Indmeldelse i de saa ofte nævnte Organisationer er med til at styrke dem, men samtidig styrkes ogsaa vor Organisation.

Det behøver ingen nærmere Paavisning for vore Medlemmer, at jo flere af et Fags Udøvere, der er Medlemmer af deres Fagforening, jo stærkere er den. Paa samme Maade gaar det med en Sammenslutning af Fagforeninger, jo flere i Sammenslutningen, jo stærkere og stærkest, naar alle er med. Det bør være klart, at Maalet maa være, at alle Organisationer, der arbejder for sine Medlemmers økonomiske Interesser, for Mennesker, der arbejder for Løn,

bør være sammensluttede, thi deres Interesser ligge hverandre saa nær, at Nedgang for den ene kan medføre Fare for den anden.

Saaledes er baade de i det private Erhverv beskæftigede og de ved Statsinstitutioner beskæftigede nøje sammenknyttede. Er der Opgang det ene Sted, følger det andet som Regel med, og det er af den Grund af stor Interesse at være med, hvor de førstnævntes Forhold behandles.

Paa den ekstraordinære Kongres blev det besluttet, at der *kun kunde stemmes »Ja« eller »Nej«*. Man kan altsaa ikke sige »stemmer ikke«, men »Ja« eller »Nej«, og da det er af stor Betydning, at *alle* Medlemmer stemmer og stemmer rigtigt, bør ingen undlade at gøre sin Pligt. — Stem »Ja«.

Enhver der undlader at stemme, stemmer »Ja«.

OMKRING LØNNINGSKOMMISSIONEN

Det viser sig Gang paa Gang, at en Lønningskommission vanskeligt kan faa Lov til at arbejde med den Ro, som ganske utvivlsomt vilde tjene Sagen bedst. Dagspressen er stadig istand til at bringe visse Meddelelser fra Kommissionen, som giver Anledning til Kommentarer, og derved gaar der paa et altfor tidligt Tidspunkt Politik i det Arbejde, som allerhelst skulde kunne udføres paa et sagligt Grundlag.

Fagpressen er under disse Forhold stærk handicappet — den har ingen »Nyheder« fra Kommissionsarbejdet at skulle have bragt, fordi den kun har en Opgave: at tjene Sagen og ikke Nysgerrigheden. Det forstaas naturligvis ikke af alle, og Fagbladene maa i saadanne Tider finde sig i at spille Rollen, som dem, der er daarligst underrettet i de Sager, hvor man ikke uden Føje mener, at de baade har Betingelsen og Pligten til at vide bedst Besked.

De sidste Meddelelser, der beklageligvis er naaet frem i Pressen — det er som sædvanlig Venstres og de Konservatives Blade, der er i Stand til at servere disse Sensationer — gaar ud paa, at der i et Underudvalg, som Lønningskommissionen har nedsat med den Opgave at gøre Forsøg paa at opnaa Enighed om selve Lønningerne, skal være skabt Betingelser for et »Forlig« paa Grundlag af en Merudgift paa 3—4 Millioner Kr. Denne Merudgift skulde

altsaa være det Maksimum, som man foreløbig maa antage, at Venstre og de Konservative — naturligvis navnlig de førstnævnte — kunde tænke sig at gaa med til.

Naar en saadan Meddelelse allerede nu er sendt ud i Venstrepressen, skyldes det næppe almindelig Stofhunger og Sensationstrang. Det er snarere en Føler — en Prøveballon, der er udsendt for at erkendte sig om Vindretning og Vindstyrke i de forskellige Luftlag. Det er jo ikke ganske uden politisk Interesse for Venstre allerede nu at faa Klaring paa, baade hvorledes Partiets Vælgere reagerer overfor en saa eventyrlig Flothed, og hvordan Tjenestemændene stiller sig. For de sidstes Vedkommende drejede det sig vel ikke mindst om at konstatere, hvor kraftigt Utilfredsheden vilde svinge ud — og mod hvem den hovedsagelig vilde blive rettet.

Eksperimentet er for saa vidt lykkedes, som Forsøgsballonen straks fik det første kolde Pust fra Embedsklassens Centralorganisation. Dens Formand, Hr. Thomas, udsendte straks en Erklæring, hvori han meddelte, at det var ganske udelukket, at der kunde opnaas Enighed med Tjenestemændene om et Forslag, baseret paa en Merudgift paa 3 Millioner Kr.

Vi skal hverken rose eller dadle Hr. Thomas for denne Lørdag Aftens Bulletin, men nøjes med at konstatere, at den i hvert Fald har gjort sin politiske Virkning. »Berl. Tidende« kommenterer den for sit Vedkommende saaledes: »det vil unægtelig falde en Udenforstaaende vanskeligt at se, hvad Embedsklasserne kan tabe ved at holde paa deres moralske Ret overfor en Regering, der aabenbarer sig for dem i en Sky af Forespejlinger.«

Som man vil se, er »Berl. Tidende« ikke selv i Tvivl om, mod hvem Tjenestemændene bør rette Bebrejdelserne. Det er slet ikke mod Højre og Venstre, der i 1927 nedskar dem med 20 Millioner Kr., og som nu ikke synes at være til at drive til Forbedringer paa mere end 3 à 4 Millioner. Nej, Tjenestemændene skal hævde deres moralske Ret overfor Socialdemokraterne og de Radikale, som modsatte sig Nedsættelsen i 1927 og som utvivlsomt nu er parat til at gennemføre et for Tjenestemændene tilfredsstillende Lønningsforslag, naar blot Venstre og Højre vil medvirke i Landstinget, hvor de 2 sidstnævnte Partier jo har Flertal.

Lad os i denne Forbindelse paany gøre »Berl. Tid.« opmærksom paa, at de Forespejlin-

ger, den nuværende Regering aabenbarer sig i, bestod i et Tilsagn om, at Lønningerne ikke skulde udsættes for yderligere Forhaandsnedsættelser samt at der skulde blive nedsat en Lønningskommission. Det er et Faktum, der staar fast. Alt andet er løse Postulater.

Men Venstre og Højre synes efter alt at dømme at være inde paa den Linie, at de ganske rolig kan vise sig tvære under Lønforhandlingerne, thi jo daarligere Resultat, desto større Utilfredshed med de to Regeringspartier. Vi tør naturligvis ikke bestride, at der findes Tjenestemænd, som vil reagere paa denne Maade, men mon ikke de vil være saa faa, at Spekulationen i dem er en daarlig Forretning.

Lad os imidlertid vende tilbage til »Berl. Tid.«, der vanskelig kan se, hvad Embedsklasserne har at tabe ved at holde paa deres moralske Ret over for den nuværende Regering. Har »Berl. Tid.« virkelig rent glemmt, at det var Embedsklasserne, der i 1927 sluttede Nedsættelsesforliget bag om Ryggen paa de øvrige Tjenestemandsgesandtskaber og Socialdemokratiet, og at deres moralske Ret til Erstatning derfor ikke kan hvile paa noget særlig solidt Grundlag.

Skal der hævdes en moralsk Ret til Erstatning for Lønnedsættelserne i 1927, saa maa det være vi andre, der er Fordringshaverne — og ikke Embedsklasserne. Vi har ogsaa holdt denne Fordring frem, saavel i vort Lønningsforslag som under Arbejdet i Kommissionen. Men tvivler nogen om, at Vanskelighederne ved at faa den honoreret netop stammer fra dem, der tog vore Penge i 1927 — og uheldigvis endnu har politisk Magt til at nægte Tilbagebetalingen.

Saaledes er Stillingen, og naar »Berl. Tid.« har Vanskelighed ved at se, hvad der er at tabe ved at sidde stille og holde paa sin moralske Ret i Stedet for at arbejde paa at faa, hvad der er politisk muligt, skal vi gerne fortælle Bladet, at der hverken er mer eller mindre at tabe, end Værdien af de Forbedringer af Tjenestemandsløven, som en samlet Kommissionsindstilling vilde komme til at indeholde og som maatte antages at kunne gennemføres i begge Rigsdagens Ting.

Hermed være ikke sagt, at disse Forbedringer ikke kan gøres saa smaa, at ogsaa vi maatte sige Nej og sætte os fast i en taktisk behageligere Dækstilling.

Vi vil hermed have sagt, at vi ønsker at vurdere Lønningssituationen saaledes, som den i Virkeligheden foreligger. Stillingen i Rigsdagen er, som vi tidligere har paavist, efter Valget i 1929 blevet en saadan, at der ikke kan gennemføres Forringelser af den gældende Lov, uden at de to nuværende Regeringspartier tillader det, men der kan paa den anden Side heller ikke gennemføres andre Forbedringer end dem, Venstre eller de Konservative kan stemme for.

Det er en meget anerkendt Regel, at Styrken i en Kæde altid maa prøves ved dens svageste Led. Det gør man ogsaa klogt i at erindre sig her, naar Stillingen skal bedømmes ædrueligt, og Svagheden ved den Kæde, som skal kunne trække Lønnings- og andre Forbedringer igennem for de danske Statstjenestemænd, er just det tilsyneladende lille Led, som Venstre og Højres 4 Stemmers Flertal i Landstinget repræsenterer. Lad os haabe, at dette lille Led om føje Tid kan erstattes med et for os mere paalideligt. Men det eksisterer endnu, og ved det skal Styrkegraden maales.

(Jernbane-Tidende).

FRA MEDLEMSKREDSEN

Et mærkeligt Forhold.

Sørensen har en Have. Alt vokser dér i stor Frodighed. Jordbærrene er de fineste. Agurkerne de største, Kartoflerne de bedste. Dog er der to Ting i hans Paradis, som han daglig sørger over. Det ene er en Have, der støder op til hans, og som er et Vildnis af Ukrudt, hvorimellem nyttige Planter vokser op. Sørensen sørger daglig derover. Han kan ikke forstaa, at Jorden saaledes faar Lov at ligge hen uden Kultur, og tilsyneladende uden at give nogen Frugt af Betydning. Ukrudtfrøene, der flyver ind i Sørensens Have, giver ham endog noget at bestille. Den anden Ting er Roser. Sørensen kan ikke faa noget ud af sine Roser. Han har prøvet Gang paa Gang. Da jeg en Dag kommer ud til ham, siger han: »Kan du ikke sige mig, hvad der er i Vejen med mine Roser. Jeg har spurgt mange, men hidtil uden Resultat.« »Har du spurgt dem, der ved noget om Roser,« svarede jeg. »Ved noget . . . hvem ved noget andet end hvad de har erfaret selv?« »Lad os følges paa Vej, saa skal jeg vise dig noget, Sørensen!«

Paa Hjemvejen tog jeg ham med op paa Biblioteket, »Ved de noget om Roser her?« spurgte Sørensen, »det er jo her, Stjernholm henter alle de Romaner, han læser, i Stedet for at passe sin Have.« Vi fandt nogle Bøger om Roser, og vi satte os ind

paa Læsestuen for at finde, hvad vi søgte. Her sad Stjernholm og læste i et Tidsskrift for Kunst. »Hvad sidder du her og ser Billeder, Stjernholm,« sagde Sørensen, »jeg tror det var bedre, at du fik ordnet din Have!« »Jeg ved godt, det er galt med den Have,« svarede Stjernholm mildt og venligt, »men der er en anden Have, jeg interesserer mig mere for, og hvis Vækst og Trivsel ligger mig mere paa Sinde.« »Hvor ligger den?« spurgte Sørensen. »Her!« svarede Stjernholm, idet han pegede paa sin Pande — Sørensen faldt i Tanker over Bøgerne om Roser

Da vi gik hjem, sagde Sørensen til mig: »Hør du! Jeg tror, at jeg heroppe i min Pande har en Have, der er ganske som Sørensens derude med Ukrudt og Vildnis. Det er jo egentlig et mærkeligt Forhold, at jeg passer den ene Have og forsømmer den anden. Siden jeg gik i Skole, har den jo ligget hen uden Kultur.«

Sørensen har allerede tegnet sig til Deltagelse i den kommende Vinters Aftenskole- og Studiekredsarbejde, og til Sommer vil han paa Feriekursus. Kender jeg Sørensen ret, vil hans Tankers Have snart blive tilsaaet, og Roserne i den anden Have vil staa i Flor.

Kender du Sørensen?! —

—rig.

Den sidste Frist.

Vi nærmer os nu Tiden, hvor Afstemningen for eller imod Indmeldelse i Metalarbejderkartellet skal være afsluttet. Der er mange Tanker og Erindringer, der rinder een i Hu, naar vi kaster et Blik tilbage paa Aarene, der er gaaet. Tanken kredser uvilkaarlig mest omkring de Forpostfægtninger, der har været foretaget saavel af Tillidsmændene i Afdelingerne, som af Organisationens Hovedledelse, overfor Administrationen for at naa et Fremstød, og i enkelte Tilfælde beholde det. Naar denne Skyttegravskrig har været ved i ca. 30 Aar, uden at Lokomotivmændene i Øjeblikket kan sige at have vundet særligt stort Terræn, saa er det den gamle Historie om igen, vi glemte at dække det vundne Stykke. Hvad hjalp det, at vi gjorde et Fremstød, naar vi ikke fik det befæstet, hvad hjalp det, at vi opnaaede Forbedringer for vore Arbejds- og Lønforhold, naar Arbejdsgiverne ved en Smule Modvind (for at redde deres eget Skind) svigtede Løfterne og de aftalte Forbedringer. Vi staar nu overfor at skulle træffe en vigtig Beslutning, som gælder Fremtiden, og som hver enkelt Medlem nøje maa overveje, forinden de skriver et Ja eller Nej paa Stemmesedlen. Vi kan ikke som et ganske ungt Menneske, der har begaaet en større Fejl, sige: »Min store Ungdom maa tjene som Undskyldning for den begaaede Fejl.« Nej, vi har 30 Aars Erfaring bag os, og har vi ikke draget Lære af dem, saa er vi ikke særlig vaagne Organisationsmænd. Jeg har med særlig Interesse læst de forskellige Indlæg i vort Medlemsblad, som er skrevet for eller imod Indmeldelse, men fælles for Modstanderne af Indmeldelse i Metalarbejderkartellet fremtræder som en rød Snor gennem Indlægget: »De honnette Følelser« eller Angsten for at komme til

at ofre. At dette Standpunkt kan betyde Stagnation i Organisations-Organismen har de sikkert ikke skænket en Tanke. Det er ufatteligt, at til Trods for det gode Kammeratskab, som i Virkeligheden eksisterer iblandt Lokomotivmændene, at enkelte, i Særdeleshed Lokomotivførere, ikke vil forstaa, at vor Position og vor sociale Stilling, saavel paa Lønningsomraadet som for vore Arbejdsforhold, ikke alene skyldes Frugten af vor egen Organisations Arbejde, men i lige saa høj Grad er en Frugt, som hidrører fra de Kampe og Ofre, som de private organiserede Arbejdere har gennemgaaet de sidste 50 Aar. Det, som de enkelte Medlemmer nu maa overveje, forinden de skriver Ja eller Nej i Afstemningsrubrikken, er, om de ved at afgive Stemme paa den rigtige Maade, er med til at gøre en Indsats for at skabe vore Lønningsvilkaar og Arbejdsforhold forbedrede. Vi er ikke den første Organisation, der foretager en Strukturforandring, naar Strategien kræver det, for at følge med paa Arbejdsmarkedet. Jeg ser af Referatet fra den ekstraordinære Kongres, at en af vore gamle Pionerer inden for Organisationen, G. O. F. Lund, i varme Ord har anbefalet Indmeldelsen med saa stort et Flertal som muligt, og det glæder mig, men den samme Udtalelse faldt paa det forberedende Møde i Esbjerg af vor gamle Fører og Pioneer, Lokomotivfører og Borgmester M. Mortensen. Mortensen udtalte under Forhandlingerne paa Mødet, at nu maatte Lokomotivmændene træffe en Beslutning og den kunde ikke blive svær, for eftersom Forholdene havde udviklet sig, var Tiden inde nu, og der var kun en Vej at gaa og det var, at vi alle stemte Ja for Indmeldelsen i Metalarbejderkartellet. Ærede Kolleger og Medansatte giv de honnette Følelser Fridag og dine politiske Anskuelser Permission, den Dag du vælger til at udfylde Stemmesedlen, saaledes at dine organisatoriske Interesser faar hele Dagen til sin Raadighed, fordi det er dine Livsvilkaar det gælder. Stem Ja for Indmeldelsen i Metalarbejderkartellet, derved viser du din Solidaritet som Organisationsmand og giver din Hovedbestyrelse et Tillidsvotum.

Nyborg i September.

K. M. Petersen.

Aktualitet.

Forslaget om Indmeldelse i Metalarbejder-Kartellet staar nu overfor den endelige Løsning, idet Medlemmerne skal afgøre, om Forslaget skal vedtages eller forkastes. Der er, som der tidligere har været skrevet, det bedste Haab for, at Forslaget gaar igennem, naar nu bare Medlemmerne kender deres Besøgelsetid og forstaaer, at der skal stemmes efter den bedste Overbevisning, uden at man i dette Spørgsmaal lader sig lede af smaalige, egoistiske Betragtninger, men kun dette ene, at Forslaget tilsigter at knytte vor Organisation sammen med den øvrige Arbejderklasse og dermed i Fællesskab at være med til at løse de betydningsfulde og brændende Samfunds-Problemer, der er inde paa Livet af os. — Der er nu et andet aktuelt Emne, der rykker nær-

mere ind paa Livet af os, nemlig Lønningskommissionens Betænkning; vi ved endnu ikke, hvad Betænkningen gaar ud paa, men inden denne foreligger, maa vi være enige om, at der skabes Ro om Kommissionens Arbejde. Vi kan af og til læse i Dagspressen, at nu er der Uro indenfor Lønningskommissionen, nu sprængtes Forhandlingerne; og hvad er der saa sket, ikke andet, end at Dagspressen som sædvanlig ikke kender de virkelige og vanskelige Forhold, hvorunder Kommissionen arbejder, for det er da soleklart, at indenfor en saadan stor Kommission, hvor der er saa mange forskellige divergerende Meninger og vitale Interesser at varetage, at der opnaar man aldrig Enighed om en retfærdig Lønningsrevision, thi det vil sikkert blive saaledes, at Kommissionen deler sig i et Mindre- og Flertal, men dertil at tro paa, at Kommissionens Forhandlinger vilde sprænges, er et meget stort Spring, og det har vi forresten heller ikke et eneste Øjeblik troet paa. Naar nu Kommissionens Betænkning engang foreligger — og det sker vel i den nærmeste Tid — saa bliver det Organisationernes Tur til at tale med, og det er jo ikke sikkert at vi for vor Part kan godkende det Forslag, som Kommissionen møder op med, men indtil dette foreligger, maa vi bevare vor Passivitet, selvom ogsaa vi vil tænke som saa, at nu har dette forargelige Komediespil varet længe nok. — I Privatvirksomhederne ordnes Overenskomsterne som bekendt betydeligere hurtigere. — Men een Ting maa vi være klar paa, at vi ogsaa har fat i den ene Ende, saa bliver der kun dette Spørgsmaal tilbage, hvem der bliver den stærkeste, men nu faar vi se Tiden an. Helt afgjort er det ikke, at det bliver smertefrit. Det kommer selvfølgelig til at bero paa, hvor store Forventninger man har stillet til denne Lønningsrevision, men vi gaar ud fra, at en Kongres vil træffe den endelige Afgørelse.

At Dagspressen heller ikke er rigtig orienteret med Hensyn til Stats-Stillingens Betegnelse, faar vi daglig at vide, det snurrer omkring Ørene paa os med Guld-, Sølv- og Platin-Snore. Lad det nu en Gang for alle være slaaet fast, at der ifølge Tjenestemandssloven af 1919 kun findes en Betegnelse, nemlig Tjenestemænd, og det gælder, hvad enten man indtager en over- eller underordnet Stilling indenfor Staten; der er ikke andre Betegnelser, og saa lad os blive fri for dette Vrøvl med Guld- og Sølvsnore. Den samme Dagspresse har som bekendt ogsaa faaet Motorer paa Hjernen; nu er det forbi med flere Indkøb af Damplokomotiver, Fremtiden tilhører alene Motoren; ja, bare det var saavel, saa kunde vi vel snart se den sidste Lokomotivfører udstillet paa det kommende Jernbanemuseum. Men naar man nu kender de virkelige Forhold, saa bliver Billedet noget helt andet. Vi kunde for Eksempel invitere den samme Presse ned til Togafgang for at se, om de Tog, der ifølge Køreplanen skal fremføres af Dieselmotorer, nu virkelig ogsaa bliver fremført af Motorer, de vil sikkert blive dybt skuffet og samtidig spørre deres Øjne vidt op, naar de ser, at det er et Damplokomotiv, der er forspændt Toget, og ikke en Motorvogn. Ja, saa kunde det jo være, at Pressen vilde

spørge om Grunden til dette, og Svaret fra vor Side vilde falde prompte og bestemt: paa Værkstedet! Det er jo Sandheden om disse Motorvogne, at de meget sjældent anvendes i Driften, da de som Regel er paa Værkstedet for at gennemgaa en eller anden Reparation — endog meget kostbare Reparationer. Man maa uvilkkaarlig faa den Opfattelse, at det er lige meget, hvor meget det koster, naar bare Tøsen morer sig, vi har hidindtil ikke hørt noget om, hvorledes det stiller sig med den økonomiske Side af Sagen, og det kan vel ikke være ligegyldig for den samme Presse, der var temmelig højt oppe, da der var Tale om Statsbanernes Forrentning. Der har nu alt for længe være bevaret en haardnakket Tavshed om, hvorledes det stiller sig baade med Hensyn til Økonomien og Driftsikkerheden med disse Motorvogne. Lad os faa Kortene paa Bordet for at se, om Resultaterne svarer til Forventningerne. Nu maa det være nok med Prøvetiden og det rugende Mørke, hvori hele dette Motorspørgsmaal har befundet sig. Og hvis Dagspressen vil lyde et Venneraad, saa lad være med at tale om faglige Spørgsmaal, som de naturligvis ingen Forstand har paa. De har kun et at gøre: At henvende sig til den stedlige Fagpresse, der nok skal give rigtig Besked om de virkelige Forhold. Da Fagpressen holdt 25 Aars Jubilæum, sagde Statsminister Stauning i sin Tale, at et kunde man i hvert Tilfælde sige om Fagpressen, at den taler altid Sandhed.

Otto Løvborg.

MODERNE STEMPELDAMPMASKINERS DRIFTSØKONOMI

Af Dipl. Ing. *Friedrich Clar.*

Efter Borsig Zeitung ved *F. Spøer.*

Ildmaskinen fra det attende Aarhundrede sparede Mennesker og Heste — men slugte Kul. Hvor mange Kul, ja derom spurgte ingen; den Gang regnede man ikke med Varmeenheder. I Kulgruberne sagde man: *denne* Ildmaskine pumper mere Vand end tolv Heste! Derved opstod Begrebet Hestekraft som Enhed for teknisk Kraftydelse, der kun meget langsomt fortrænges af Enheden Kilowatt.

Tiden har forandret sig, Dollar og Krone behersker Livet mere nu end den Gang. Den, som nu til Dags bruger Kraft eller Varme, indretter sig med de Anlæg, som giver Kilowatt-timer og Varmeenheder til den billigste Pris. For at bringe Fremstillingsomkostningerne ned slaas der stadig ind paa nye Veje, som til den ene Side fører til Koncentration af Elektricitetsfremstillingen i Vand- og Dampkraftværker med forholdsvis smaa Maskinaggregater, men med meget store Ydelser, og til den anden Side at

udnytte Spilledampen til det sidste. Samtlige Kraftmaskiner staar i en skarp indbyrdes Kappestrid, og i denne Kamp er Stempeldampmaskinen kun tilsyneladende besejret. Ligesom Benzinmotoren har Stempeldampmaskinen ikke været egnet til at præstere de enorme Energi-mængder, som fordres nu, men for dem begge er der bestemte Omraader, hvor de er forud for andre Kraftmaskiner.

Det følgende giver et kort Indblik i det Særomraade for den moderne Dampmaskinteknik, hvori Firmaet *Borsig*, Berlin, indtager en førende Stilling, nemlig Bygning af Højtryks-Stempeldampmaskiner. Den første af disse, en saakaldt Schmidt-Motor, med 60 at Damptryk blev bygget paa Borsig-Værket og gaar nu paa sjette Aar som Drivkraft paa nævnte Værk. (Se Lok. Tid. Nr. 9 og 10 1930). Det foreløbige Højdepunkt for Damptryk naaede Borsig ved Afleveringen af 2 Stk. Stempeldampmaskiner til en Fabriksvirksomhed i Ohio (U. S. A.). Disse arbejder med 100 at Damptryk og yder ved 225 Omdr./Min. hver 5700 H. K. til 4700 K. W. A. Vekselstrømsgeneratorer og forsyner med Spilledampen hele det store Fabriksanlæg med Fabrikations- og Varmedamp. Fig. 1 viser Modellen af en af disse Giganter.

Af Kurven i Fig. 2 fremgaar det, at Maskinen, som bygges særligt med Spilledampanvendelse for Øje (ved at anvende høje Damptryk baade i Indstrømning og i Udstrømning, d. v. s.

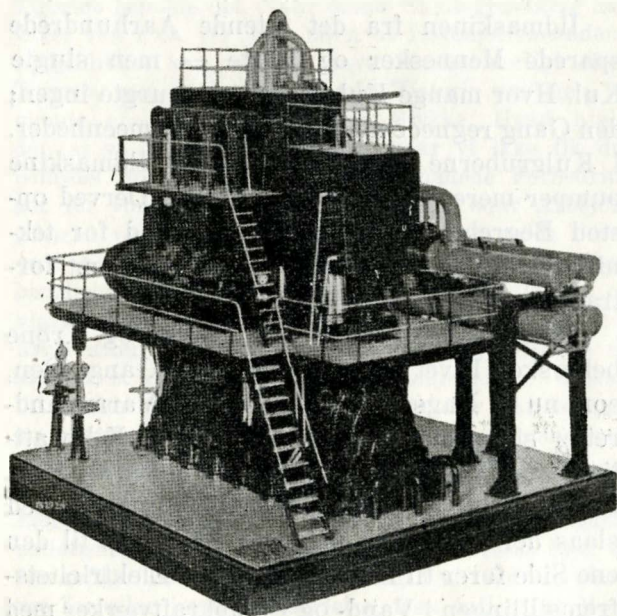

Fig. 1. Model af en 5700 H. K. Stempeldampmaskine for 100 at Damptryk. De cylindriske Beholdere ved højre Side er Mellemoverhedere.

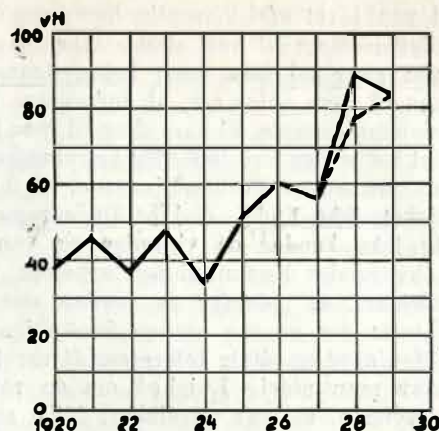

Fig. 2. Modtryksmaskinens Del af Borsigs aarlige Maskinproduktion i Procent.

Modtryksmaskiner, samt ved at tage noget af Dampen fra Maskinen paa et eller andet Ekspansionstrin og anvende den til Fabriksbrug) vinder mere og mere Indpas. Kurven i Fig. 3 viser i H. K. den aarlige Produktion af Stempeldampmaskiner paa Borsig-Værket i Aarene 1920—1928 Som det ses, har denne været i Stigning, og Forfatteren af denne Artikel mener, at Stigningen vil fortsætte, med mindre Energiudvinding og -anvendelse vil komme til at hvile paa et helt andet Grundlag end nu og nævner i denne Forbindelse, at der nu til Dags tales om Energiforsyning fra udtømmelige Kraftkilder af jordisk, atmosfærisk eller kosmisk Oprindelse, som kan paavises matematisk eller eksperimentelt, men endnu ikke er praktisk anvendelige.

Af Fig. 2 fremgaar det endvidere, hvor stor Procent Modtryksmaskinerne udgør i Borsigs aarlige Maskinproduktion. Den store Fremgang er Resultatet af mange Aars Stræben for at udnytte Spilledampen i saa stor Udstrækning som muligt. I Lighed med hvad der praktiseres paa alle andre Omraader, har man lært at anvende Biprodukter og Spildeenergi og indirekte gøre dem til Penge. Mange Steder, hvor man ellers vilde foretrække en Forbrændingsmotor, installeres nu en Modtryksmaskine. *Spilledampen er næsten det værdifuldeste Produkt af Dampmaskinen, da den ene Halvdel af den i Kedlen udviklede Varme ofte indeholdes i denne.* I 1928 naar Kurven i Fig. 2 sit højeste Punkt, det er de to omtalte Maskiner, som leveredes til Amerika, der gør sin Indflydelse gældende. Kurvens punkterede Afkortning angiver Procenten uden disse Maskiner, og at en ret konstant Stigning har fundet Sted, siden der indtraadte ord-

nede Fabrikations- og Forretningsforhold (hvis man kan kalde den nuværende Tilstand saaledes, Forfatterens Bem.). En Fortsættelse af Stigningen maa naturligvis snart ophøre, da de 100 Procent ikke kan overskrides, ja end ikke naas. De sidste fem og de kommende to Aar er saaledes et betydningsfuldt Afsnit i Stempeldampmaskinens Historie.

(Fortsættes.)

25 AARS JUBILÆUM

Lokomotivfører F. K. Kristiansen.

Den 1. Oktober 1930 kan Lokomotivfører *F. K. Kristiansen*, Københavns Godsbanegaard, Amagerbrogade 29 g, 1., fejre sit 25 Aars Jubilæum som Lokomotivmand, idet han blev ansat som Lokomotivfyrbøder i Korsør den 1. Oktober 1905, hvorfra han 2 Aar senere kom tilbage til Aarhus, hvor han var udgaaet fra; blev som Rangerfører forflyttet til Hjerring den 1. Juni 1906, hvor han forblev til sin Forfremmelse til Lokomotivfører den 1. April 1918 med Station i Struer.

Den 1. September 1925 kom K. efter Ansøgning til Gb., hvor han, ligesom alle andre Jyder der kommer hertil, føler sig godt hjemme, til Trods for at Livet ligesom pulserer hurtigere end i Jylland.

K. hører til de stille Naturer, en stout Jyde, som sætter Pris, ja endog stor Pris, paa en god L'hombre i et godt Selskab. Det er altid godt at være sammen med K., for selv om han efter en lang Tjeneste paa den stærkt trafikerede Nord- og Kystbane med de svære S-Lokomotiver kommer træt hjem, saa er Humøret altid højt, og han har altid en Vittighed paa Læben.

K. er et udmærket Menneske, og dette være ikke sagt blot i Anledning af Festsdagen, enhver, som kender K., vil bekræfte dette, et Menneske som kun har Venner, et bravt Medlem af D. L. F. og en tro og pligtopfyldende Lokomotivfører, som Afdeling 1 ønsker hjertelig til Lykke i Dagens Anledning mod fortsat Held og Lykke i Fremtiden.

R. L.

Lokomotivfører J. P. Larsen.

Lokomotivfører *J. P. Larsen*, Næstved, fejrer ligeledes den 1. Oktober 25 Aars Jubilæum som Lokomotivmand. Jubilaren, der ansattes som Lokomotivfyrbøder i København for 25 Aar siden, er en støt og rolig Lokomotivmand, der paa udmærket Maade forretter sin Tjeneste.

Vi bringer Jubilaren vor hjerteligste Lykønskning i Dagens Anledning med Ønsket om alt godt for den kommende Tid.

*

Den 1. Oktober fejrer Lokomotivfører *C. C. Nielsen*, Struer, 25 Aars Jubilæum, Nielsen er en meget dygtig og afholdt Lokomotivmand, der nyder Agtelse saavel i som udenfor Tjenesten, hvorfor der ogsaa har været lagt stærk Beslag paa ham, han har i lang Tid været Formand for Lokomotivførerafdelingen her samt Medlem af Signalkommissionen og Kørelærer ved den praktiske Prove. Vi siger Jubilaren Tak for hans Indsats i Organisationsarbejdet og ønsker ham hjertelig til Lykke.

P. A. V.
H. Helmert.

Lokomotivfører Jacob Olsen.

Den 1. Oktober d. A. kan Lokomotivfører *Jacob Olsen*, Aarhus H., fejre sit 25 Aars Jubilæum som Lokomotivmand.

Olsen ansattes som Haandværker paa Centralværkstedet i Aarhus den 2. Januar 1899, og forfremmedes til Lokomotivfyrbøder i Struer den 1. Oktober 1905.

Kom tilbage til Aarhus den 1. Maj 1907, og forfremmedes til Lokomotivfører den 1. Januar 1918 og kom atter til Struer.

Søgte og kom tilbage til Aarhus den 1. Marts 1921, men paa Sparekommissionens Foranledning blev O. forflyttet til Tinglev den 1. Januar 1923. Kom dog samme Aar den 1. Oktober atter til Aarhus, hvor Jubilaren fremdeles gør Tjeneste.

Jacob Olsen er kendt for sit udmærkede Humør, er en god Kammerat og som Lokomotivmand blandt de bedste.

O. er af sin Afdeling udpeget som Kørrelærer for de unge Aspiranter og benyttes meget som saadan.

Han er en helstøbt Personlighed og en retlinet Karakter, der med Interesse søger at bibringe de unge Mennesker den første Forstaaelse af Lokomotivmændenes Gerning.

Aarhus Lokf.-Afdeling bringer herved Jubilaren sin bedste Lykønskning paa Jubilæumsdagen og Tak for godt Kammeratskab i de mange Aar og haaber, at den heldige Haand, hvormed han i de svundne 25 Aar har udført sin samfundsnyttige Gerning, fremdeles maa være rede paa rette Tid og Sted.

S.

GEVINSTER UDTRUKKET VED FERIEHJEMMETS LOTTERI 10. SEPTEMBER 1930

En Cykel	3267
Et 8 Dages Ophold, 2 Personer	2030
Et Barometer	2029
En Sølvflødeske	897
Et 8 Dages Ophold, 1 Person	939
En Fyldepen	2997
Et 6 Dages Ophold, 1 Persno	2332
Et Fotoapparat	2566
En Rejsegrammofon	1905
Et 6 Dages Ophold, 2 Personer	2926
Et Kaffestel, 6 Personer	10
Et Maleri	345
Et 6 Dages Ophold, 1 Person	2773
En Sølvpotageske	2570
Et 6 Dages Ophold, 1 Person	363
En Teaterkikkert	3491

TAK

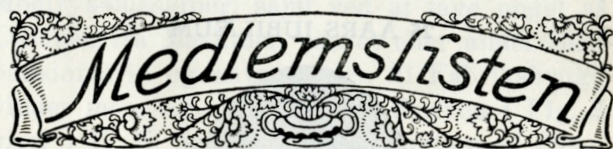
Hjertelig Tak for venlig Opmærksomhed ved mit Jubilæum.

A. Tørngren, Korsør.

JERNBANELÆGERNE

Jernbanelæge A. G. Lauritzen, Vesterbrogade 82, er bortrejst fra den 18. September d. A. i ca. 5 Uger; hans Praksis varetages i nævnte Tidsrum af Læge Poulsen, der afholder Konsultation paa Jernbanelægens Bopæl til sædvanlig Tid.

Jernbanelæge M. Lerche, Carlsbergvej 4, er bortrejst fra den 18. September d. A. i ca. 1 Maaned; hans Praksis varetages i nævnte Tidsrum af Læge Sv. Holm, der afholder Konsultation paa Jernbanelægens Bopæl til sædvanlig Tid.

Overført fra D. S. & M. F. til D. L. F.

1. August 1930: Lokfb. H. K. Jensen, Lunderskov.

Overført fra D. J. F. til D. L. F.:

1. September 1930: Motorfører J. M. Alstrup, Kbhvn. Ø

Overført fra D. S. & M. F. til D. L. F.

Den 1. Juli 1930. Lokofyrh. M. Petersen, Herning.

GRAVMONUMENTER

Thorvald Hansen — V. Fælledvej
(Ved Vester Fængsel) Tlf. Vester 8879

FILIAL: Vigerslevallé ved Indgangen til Terrassen

Amk. Gummi-Industri.

Vestergade 3 - København K.

Illustr. Katalog gratis m. 15 Øre t. Porto.

Vor Brochure: Børnefødslernes Begrænsning, m. 14 Bill. giver Oplysninger om de sikreste præventive Midler. Sendes mod 65 Øre i Frimærker diskret i lukket Couvert. Tjenestemænd 10% Rabat

STØT VORE ANNONCØRER!

Brug Svendborg Eksport Mil-Co med 12% Fedt.

Drøjere i Brug og mere velsmagende
(Almindelig Eksport Fløde har kun 9%)

Nærværende Nummer er afleveret paa Avispostkontoret d. 20. September.

REDAKTION: Vesterbrogade 98 A, 2. Sal, København V.
Tlf. Vester 8173 eller Centr. 14 613.
Udgaar 2 Gange mdl. — Abonnementspris: 6 Kr. aarlig.
Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

ANNONCE-EKSPEDITION:
Ny Vestergade 7, 3. Sal, København K.
Telefon Central 14 613. — Kontortid Kl. 10—4.
Postkonto: 20 541.